

gemeente Roermond

uw nummer	AAN
uw datum	De leden van de gemeenteraad
ons nummer	10196-2017
onze datum	4 jul 2017
verzonden	13 JULI 2017
inlichtingen bij sector/afdeling doorkiesnr.	Dhr. FJM Nillesen CC 0475 – 359 350
bijlage(n) betreffende	Plan van aanpak Omgevingswet Uitnodiging begeleidingsgroep en informatie invoering Omgevingswet Roermond

Geachte raadsleden,

In navolging van de bijeenkomsten Omgevingswet & Omgevingsvisie van 23 maart en 20 juni 2017 informeren wij u door middel van deze informatiebrief over de verdere aanpak omtrent de implementatie van de Omgevingswet.

Plan van aanpak 'Invoering Omgevingswet Roermond'

In bijlage is het vastgestelde plan van aanpak 'Invoering Omgevingswet Roermond' toegevoegd aan de hand waarvan de invoering in Roermond verder vorm zal gaan krijgen.

Bijeenkomsten

Op 23 maart en 20 juni 2017 zijn bijeenkomsten gehouden waar met raads- en commissieleden is gepraat over de impact van de Omgevingswet, de ambitie van Roermond, het traject Omgevingsvisie en het inrichten van een begeleidingsgroep. De presentaties van die avond heeft u reeds via de griffie ontvangen.

Vorbereiding begeleidingsgroep

De invoering van de Omgevingswet wordt door middel van een projectorganisatie voorbereid, zie daarvoor het bijgevoegde plan van aanpak. De projectorganisatie bestaat uit een kernteam en een stuurgroep die het project begeleiden en is er een begeleidingsgroep vanuit de raad beoogd. Deze begeleidingsgroep kan het traject mede vorm geven en het proces bewaken en ondersteunen. Overeenkomstig hetgeen in het plan van aanpak is opgenomen en zoals op 20 juni 2017 tijdens de vervolgbijeenkomst Omgevingswet & Omgevingsvisie besproken, nodigen wij hierbij alle raadsfracties uit om- bij de griffie- bekend te maken wie de fractie wil afvaardigen om zitting te nemen in een voorbereidingsgroep. Doel van deze voorbereidingsgroep is om een voorstel aan de raad voor te bereiden voor de beoogde begeleidingsgroep Invoering Omgevingswet (gestreefd wordt naar behandeling in de raad van 26 oktober 2017). Een bijeenkomst van deze voorbereidingsgroep is voorzien op donderdag 7 september om 19.00 uur in het stadhuis. Een agenda en locatie zal nog worden toegezonden.

Traject Omgevingsvisie

Zoals tijdens de informatiebijeenkomst op 23 maart jl. is aangegeven, is een Omgevingsvisie een van de belangrijkste nieuwe instrumenten uit de Omgevingswet. Een breed draagvlak is daarbij essentieel. Om de belangrijkste thema's te kunnen bepalen is een eerste bijeenkomst met stakeholders georganiseerd op 14 juni 2017 en is dit aan de orde geweest tijdens de bijeenkomst van 20 juni 2017.

In vervolg op de raads- en commissiebijeenkomsten en de stakeholdersbijeenkomst zal een eerste arenadebat worden georganiseerd op donderdag 21 september 2017, aanvang 19.00 uur. Tijdens dit arenadebat worden geen definitieve standpunten ingenomen of besluiten genomen. Doel is om in gesprek te gaan met elkaar over beleidsaspecten die in een latere fase vragen om het maken van keuzes en over bijbehorende ambities. Daarbij gaat het om de uitwisseling van kennis en ervaringen, gevoelens en argumenten. Dit wordt gedaan aan de hand van een aantal stellingen. Meer informatie hierover ontvangt u via de uitnodiging voor dit arenadebat.

Na het arenadebat zal aan de hand van de opgehaalde resultaten worden gezien hoe het verdere traject van invoering en het opstellen van een nieuwe omgevingsvisie er uit zal zien richting volgende fase. Dit vervoltraject zal met de in te stellen begeleidingsgroep verder worden afgestemd.

Burgemeester en wethouders van Roermond,
De secretaris,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts

De burgemeester,

M.J.D. Donders – de Leest

Plan van aanpak
Invoering Omgevingswet Roermond

Auteur(s) : Kernteam Omgevingswet
Datum : juni 2017

Inhoudsopgave

VOORAF	3
1 INLEIDING	4
2 KADERS	5
3 PROJECTRESULTAAT	6
3.1 RELATIE MET DIENSTVERLENINGSCONCEPT	6
3.2 PROJECTDOELSTELLING	7
3.3 KWALITEITSEISEN	8
3.4 PROJECTRESULTATEN EN AFBAKENING	8
4 BELANGHEBBENDEN	10
5 PROJECTORGANISATIE	12
5.1 OPDRACHTGEVER / OPDRACHTNEMER	12
5.2 STUURGROEP, KERNTTEAM EN OVERLEGSTRUCTUUR	12
6 PROJECTAANPAK	13
7 COMMUNICATIE	16
8 RELATIE MET ANDERE PROJECTEN	16
9 BEHEERSASPECTEN	17
9.1 DOORLOOPTIJD EN PROJECTFASERING	17
9.2 OPLEVERDATUM	17
9.3 CAPACITEIT	17
9.4 MIDDELEN	18
9.5 RISICO'S	18
10 OVERDRACHT	19

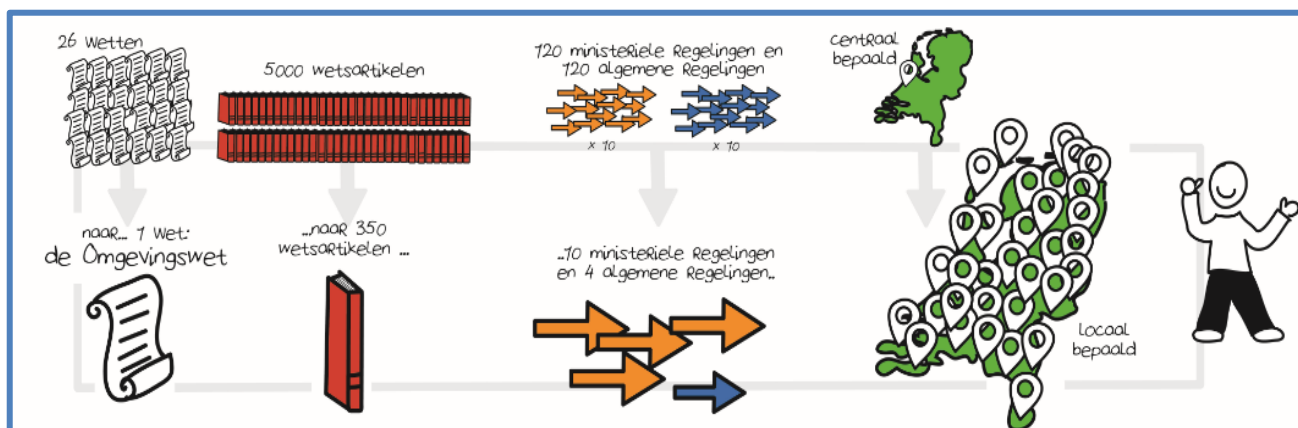

Vooraf

Dit document fungeert als de formele opdracht tot het uitvoeren van het project 'Invoering Omgevingswet Roermond'. Alle aspecten die in dit plan van aanpak zijn beschreven, zijn integraal onderdeel geweest van de besluitvorming rondom de totstandkoming van het project.

1 Inleiding

Op 1 juli 2015 heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel 'Omgevingswet' aangenomen, op 22 maart 2016 is de wet door de Eerste Kamer aangenomen. Deze wet beoogt een forse stelselherziening, waarin 26 wetten worden gebundeld in één wet en de huidige 120 Amvb's tot 4 worden teruggebracht. Met dit nieuwe stelsel, dat (naar verwachting) in 2019 in werking moet treden, krijgen zowel de gemeente, bedrijven als haar burgers meer vrijheden in het omgaan met de fysieke leefomgeving. Dit heeft forse gevolgen voor alle betrokkenen.

Afbeelding 1: De stelselherziening in beeld

De door Roermond reeds ingezette koers en de komst van de wet zullen tot een wezenlijk andere manier van werken leiden, waarbij integrale planvorming en uitvoering centraal staan en iedere schakel in de keten (overheid, inwoners, ondernemers) een rol speelt. Uitgangspunt van de Omgevingswet is dat gemeenten actief zelf hun lokale beleidskeuzes maken bij de inrichting van de leefomgeving. En dit op een manier zodat initiatiefnemers in staat zijn, binnen de lokale beleidskaders en op basis van een gelijkwaardige informatiepositie, hun wensen en behoeften te realiseren.

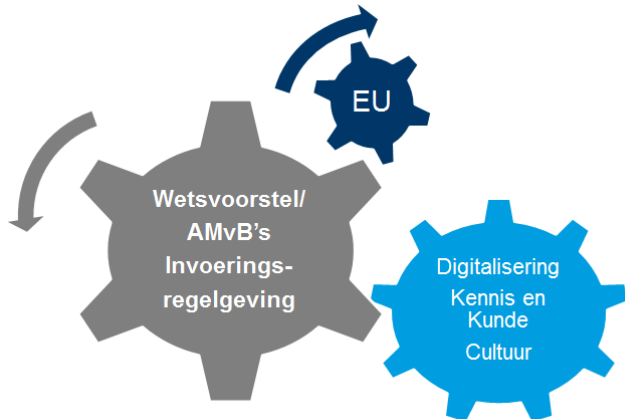
De wet geeft de gemeente Roermond meer ruimte om via lokaal maatwerk de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren in samenspraak met bedrijven en onze burgers die daar wonen, werken en gebruik van maken.

Naast de implementatie van de ingrijpende stelselwijziging die de Omgevingswet behelst biedt deze wet ook de mogelijkheid voor gemeenten om verder te transformeren van 'systeemwereld' (gereorganiseerd vanuit wetten, systemen en processen) naar aansluiting bij de 'leefwereld' van inwoners en ondernemers'. Deze aansluiting met de leefwereld van de inwoners en ondernemers wordt wel steeds meer gezocht, maar de systeemwereld is nog dominant. De Omgevingswet biedt de mogelijkheid om deze obstakels te slechten. Deze transformatie betekent grote veranderingen in processen, systemen, in houding en gedrag van de medewerkers en de communicatie met de inwoners en ondernemers. Kortom, de dienstverlening verandert ingrijpend.

Dit vraagt in de aanloop naar de invoering een bijzondere inspanning van bestuurders, ambtenaren, burgers en bedrijfsleven. Alleen door vroegtijdig elkaar te informeren, samen te werken, keuzes te maken en afspraken vast te leggen kan de doelstelling van de Omgevingswet daadwerkelijk worden behaald. Binnen de gemeente Roermond zal de invoering gefaseerd worden voorbereid, in deze projectopdracht wordt verder omschreven op welke wijze dit zal gaan plaatsvinden.

2 Kaders

De Omgevingswet wordt gezien als een van de grootste stelselwijzigingen sinds de komst van de Grondwet.

Waarom de Omgevingswet?

In 1810 werd in Nederland de Mijnwet van kracht: de eerste wet gericht op de leefomgeving. Sindsdien zijn er talloze wetten en regels op dat gebied bij gekomen. Zo is een ingewikkeld geheel ontstaan, waarin bijna niemand meer de weg kan vinden. Dat moet eenvoudiger en beter. Daarom wordt de Omgevingswet geïntroduceerd: één wet die alle wetten en regels op het gebied van de leefomgeving vereenvoudigt en bundelt.

Verbeterdoelen

De uitgangspunten en doelen die het ministerie hanteert:

Het moet eenvoudiger, efficiënter en beter

Projecten moeten in samenhang en per gebied worden aangepakt. Procedures mogen niet meer eindeloos duren, regelgeving moet voorspelbaar, betaalbaar en transparant zijn.

Zekerheid en dynamiek

Bescherming van burgers blijft een belangrijk doel. Daarnaast moet het ook uitnodigen tot nieuwe initiatieven en ontwikkelingen en niet alles bij voorbaat dichttimmeren.

Ruimte voor duurzame ontwikkeling

Veel regels zijn verouderd en staan innovatieve ontwikkelingen, gericht op duurzaamheid, in de weg. Het nieuwe omgevingsrecht ondersteunt en stimuleert juist de transitie naar een duurzame samenleving.

Ruimte voor regionale verschillen

Wat goed is voor de ene regio, is lang niet altijd geschikt voor de andere. Het nieuwe omgevingsrecht is flexibel, waardoor provincies en gemeenten regionaal en lokaal maatwerk kunnen leveren.

Actieve en kwalitatief goede uitvoering

Het oude omgevingsrecht is gericht op het beschermen van deelbelangen en daardoor defensief. Het nieuwe omgevingsrecht is flexibel en biedt transparante en doelmatige procedures. Die prikkelen bestuurders tot actief gedrag dat is gebaseerd op vertrouwen en het dragen van verantwoordelijkheid.

Om bovenstaande daadwerkelijk te kunnen bewerkstelligen vormen 6 instrumenten (deze worden nader toegelicht in paragraaf 3.2) de kern van de Omgevingswet, op basis hiervan gaan we in Roermond aan de slag.

3 Projectresultaat

In het vorige hoofdstuk is kort weergegeven wat door het ministerie beoogd wordt met de invoering van de Omgevingswet. In dit hoofdstuk worden de doelstellingen, resultaten en de concrete scope benoemd voor de invoering van de Omgevingswet binnen de gemeente Roermond. Natuurlijk dienen alle gemeenten aan de wettelijke verplichtingen te voldoen en zijn er nog steeds centraal gestuurde onderdelen, maar kan lokaal gebruik worden gemaakt van de in de wet aanwezige beleidsvrijheid. Hierbij speelt de ambitie van het stadsbestuur en die van de burgers van Roermond een belangrijke rol en zijn gemeenten op onderdelen vaak al aan het werk in de ‘geest van’ de Omgevingswet, zo ook in Roermond.

De wijze van invoeren is voornamelijk maatwerk per gemeente. De gemeente faciliteert initiatieven en bepaalt niet van boven af wat goed is voor burgers, bedrijven en instellingen.

Afb.: Gemeente bepaalt zelf lokaal de koers

3.1 Relatie met Dienstverleningsconcept

De samenleving verandert snel en onder invloed van technologische ontwikkelingen zo lijkt het, ook steeds sneller. Mondigheid van burgers, toegang tot informatie, digitalisering, individualisering, globalisering en andere voor onze hedendaagse samenleving karakteristieke ontwikkelingen zetten de bestaande vormen van organisatie, bestuur, en wetgeving onder druk. Als lokale overheid anticiperen we op deze ontwikkelingen door een andere manier van werken en het zoeken naar een andere relatie met de burger. Met o.a. burger- en overheidsparticipatie, het proces Toekomstvisie en onze nieuwe Organisatievisie zoeken we en vinden we antwoorden op de vragen die de maatschappelijke ontwikkelingen oproepen.

De samenleving verwacht een overheid die snel kan reageren op initiatieven van burgers en bedrijven en wil daarbij niet geconfronteerd worden met tegenstrijdige regels en procedures die nodeloos ingewikkeld zijn en lang duren. Er is behoefte aan (lokaal) maatwerk. Tegelijkertijd verwacht de samenleving dat de overheid zorgt voor voldoende rechtsbescherming, voor bescherming van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving en voor voldoende betrokkenheid van burgers bij besluitvorming.

Met de Omgevingswet wordt ten aanzien van de wijze waarop we omgaan met de inrichting van de omgeving, het ruimtelijk domein, ingespeeld op de veranderingen in de samenleving. Een verandering van systeem wordt daarbij noodzakelijk geacht om invulling te kunnen geven aan zowel de maatschappelijke opgave als de wensen van de samenleving. Het (met name juridisch) systeem dat we de afgelopen jaren in het ruimtelijk domein hebben opgebouwd plaats het beleid en normen centraal en sluit steeds minder aan bij de maatschappelijke opgave.

Met de Omgevingswet komt er meer bestuurlijke ruimte om eigen keuzen te maken. De wet gaat uit van een gebiedsgerichte aanpak. Dit vergt een integrale en samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving. Daarbij vraagt het om meer en betere samenwerking met andere overheden en participatie van bewoners en bedrijven. De Omgevingswet sluit daarmee ook aan bij de veranderende visie op de rol van de overheid: niet primair initiërend en voorschrijvend, maar veeleer volgend en faciliterend. De wet gaat uit van minder regels en van meer betrokkenheid van burgers bij de ruimtelijke inrichting van

Nederland, Roermond en/of de eigen buurt. Het beschermen en benutten van de leefomgeving wordt daarmee veel meer een gezamenlijke verantwoordelijkheid van overheid, bedrijven én burgers.

De Omgevingswet sluit daarmee aan op de beweging die in we in Roermond eerder al in gang hebben gezet. Met een keuze voor “de regisserende gemeente”, de Welzijnsvisie, de Nota Actief Burgerschap en de Innovatienotitie hebben we een koers bepaald die met de Toekomstvisie Roermond 2030 opnieuw bekrachtigd is.

3.2 Projectdoelstelling

Doelstelling van het project invoering Omgevingswet Roermond is 2-ledig.
Bij invoering van de wet medio 2019:

1. Het op de datum van invoering voldoen aan alle wettelijke verplichtingen die dan gelden en voor zo ver van toepassing / mogelijk met gebruikmaking van de instrumenten die de wet hiervoor biedt;

2. Zo veel mogelijk werken conform het gedachtengoed van de Omgevingswet, mede gebaseerd op de nog vast te stellen ambitie en invoeringsstrategie:

Minder	Meer
Weren (nee tenzij)	Stimuleren (ja mits)
Regels opleggen (vooraf eindbeeld bepalen)	Ontwikkelingen faciliteren (organisch)
Gedetailleerd regelen	Loslaten
Regels vanuit 'voorkomen'	Regels op basis van 'ruimte bieden'
Procedurele rechtszekerheid	Snelle besluitvorming
Centraal regelen	Lokaal maatwerk
Sectoraal denken	Integraal denken
Wantrouwen	Vertrouwen
Middeldenken	Doeldenken (kwaliteit centraal)

Afbeelding: Toelichting gedachtengoed Omgevingswet

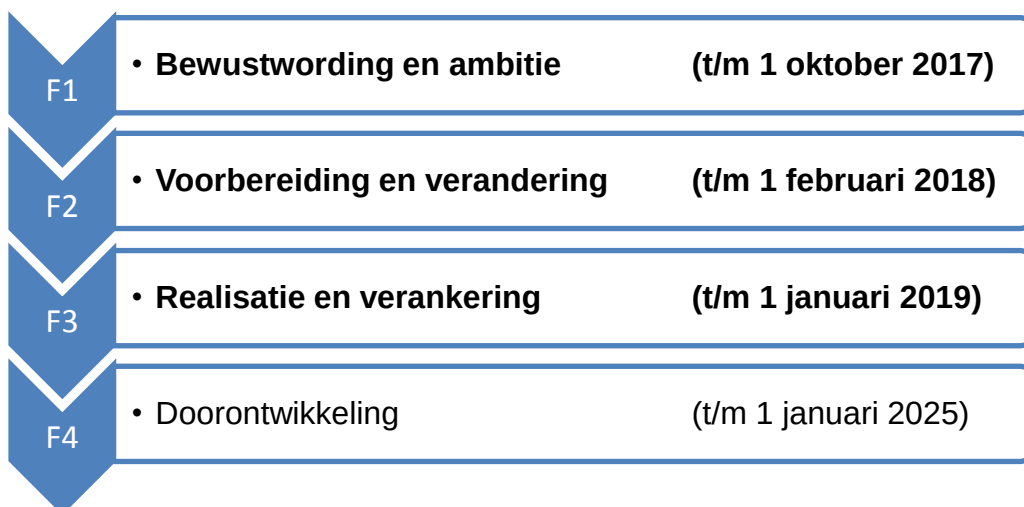
3.3 Kwaliteitseisen

Voor wat betreft de wettelijke verplichtingen geldt dat de gemeente Roermond hier minimaal aan dient te voldoen. Voor wat betreft het werken conform het gedachtengoed achter de Omgevingswet is dit afhankelijk van de nog vast te stellen ambitie. Op basis van deze nog vast te stellen ambitie zullen hieruit de eisen en randvoorwaarden blijken voor de gewenste omslag.

3.4 Projectresultaten en afbakening

Het project zal in 4 fasen worden gerealiseerd. Fase 1 t/m 3 vallen hierbij volledig onder deze projectopdracht. Na de in werking treding van de Omgevingswet zal de implementatie echter nog niet geheel zijn afgerond. De Omgevingswet biedt daartoe ook gelegenheid (t/m 2024). Na de invoeringsdatum zullen in elk geval de volgende trajecten nog verder doorlopen in fase 4:

- Afronding gemeentebreed omgevingsplan;
- Verder doorontwikkelen dienstverleningsmodel;
- Doorontwikkeling Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Afbeelding: Fasering invoering Omgevingswet Roermond

De thema's waarbinnen aan de invoering van de Omgevingswet zal worden gewerkt zijn onderstaand weergegeven. Per thema zal een werkgroep aan de slag gaan afhankelijk van de fase waarin het project zich bevindt:

A. Bestuurlijke ambitie en invoeringsstrategie	
B. Omgevingsvisie en omgevingsplan	
C. Processen en Organisatie	
D. Digitalisering en ICT	
E. Veranderopgave medewerkers	
F. Communicatie	
G. Grex (privaatrecht)	

Deelresultaten fase 1 t/m 3

Onderstaande deelresultaten / mijlpalen worden in de komende periode opgeleverd. In paragraaf 9.1 zijn de deelresultaten terug te vinden in de planning.

- I. Impactanalyse (fase 1)
- II. Ambitiedocument 'invoeringsstrategie' (fase 1)
- III. Omgevingsvisie (fase 1, 2 en 3)
- IV. Pilots (fase 1, 2 en 3)
- V. Omgevingsplan (fase 2 en 3)
- VI. Strategiedocument organisatie / werkwijze (fase 2)
- VII. Procesbeschrijvingen (fase 2)
- VIII. Opleidingen (fase 1, 2 en 3)
- IX. Spoorboek vergunningverlening (fase 2 en 3)
- X. Spoorboek toezicht- en handhaving (fase 2 en 3)
- XI. Spoorboek Bezwaar- en beroep (fase 2 en 3)
- XII. Spoorboek digitalisering (incl. aansluiting op DSO) (fase 2 en 3)
- XIII. Spoorboek communicatie (fase 2 en 3)
- XIV. Implementatie VII t/m XI (fase 3)

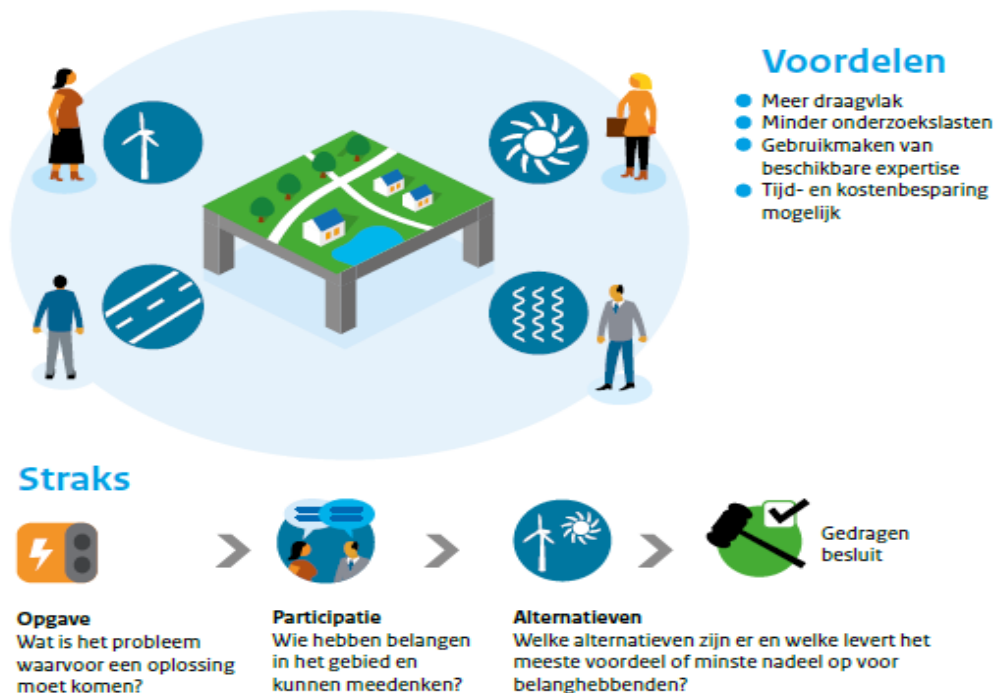
Algemene projectscope

De afbakening zal gaande de eerste fase worden gevormd. Organisatie, college en raad zullen worden geïnformeerd en vervolgens wordt een bestuurlijke keuze gemaakt in het ambitieniveau. De afbakening en verdere uitwerking zal op basis daarvan verder worden geconcretiseerd.

4 Belanghebbenden

Dagelijks zijn bestuurders, ambtenaren, burgers en bedrijven bezig met en werkzaam in het fysieke domein. De belanghebbenden wijzigen hierin met de komst van de Omgevingswet niet, maar wel de rollen die de diverse mensen hierin hebben:

In de Omgevingswet is brede participatie een belangrijke voorwaarde voor snellere en betere plan- en besluitvorming. Door eerst gezamenlijk naar kansrijke oplossingen te zoeken en pas dan gedetailleerd onderzoek naar het gekozen alternatief te doen. Participatie is verplicht bij een projectbesluit. Overheden moeten bij het vaststellen van omgevingsvisies, omgevingsplannen en programma's aangeven hoe ze burgers, bedrijven en belanghebbenden hebben betrokken.

Gemeente Roermond

De veranderopgave voor de gemeente Roermond kent op hoofdlijnen de volgende onderdelen en krijgen in fase 1 verder vorm en inhoud:

- Verbreding integraal werken (waaronder op de thema's veiligheid, gezondheid en leefbaarheid)
- Meer gebiedsgericht
- Meer ketensamenwerking
- Digitalisering
- Andere samenwerking met samenleving (zie ook afbeelding hierboven)

Partners leefomgeving

Bovenstaande zaken vragen dan ook van andere overheden, belangenverenigingen, burger en bedrijf een andere rol. Hierin zal in de komende periode met elkaar ervaring moeten worden opgedaan zodat de processen die we daarop inrichten ook echt meerwaarde hebben voor het tot stand komen van plannen. We onderscheiden zes dimensies van participatie (Deze dimensies zijn niet hiërarchisch en kunnen door elkaar van toepassing zijn):

- Het niveau van participatie,
- Het bereik van participatie,
- De breedte van participatie,
- Vormen en methoden van participatie,
- Organisatie van participatie en
- Formele inspraak.

Vanuit de 3 decentralisaties is binnen de gemeente Roermond veel ervaring opgedaan met een vergelijkbare nieuwe werkwijze met partners en burgers, de daar opgehaalde kennis en kunde zal helpen bij de te maken omslag en werkwijze op het fysieke domein en de verbinding tussen deze domeinen. Aansluiting wordt gezocht bij de projectgroep 'actief burgerschap' en 'Doorontwikkeling wijkgericht werken'.

WRO	OW
- STRUCTUURVISIE/BPLAN - Goede ruimtelijke ordening - BELEID - SECTORAAL - TIJDGEBONDEN (STATISCH) - PATERNALISME (CONTROLE) - INSPRAAK	- OMGEVINGSVISIE/PLAN - Goede fysieke leefomgeving - INITIATIEF - INTEGRAAL - BELEIDCYCLUS (DYNAMISCH) - VERTROUWEN - COCREATIE/DIALOOG

Afbeelding: Verschillen werkwijze nu (links) en onder Omgevingswet (toekomst) waarbij dialoog en co-creatie in het ruimtelijk domein een cruciale plek krijgt

5 Projectorganisatie

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe het project zelf en de organisatie er rondom wordt georganiseerd. In de onderstaande paragrafen worden opdrachtgeverschap, opdrachtnemerschap, projectorganisatie en overlegstructuren toegelicht.

5.1 Opdrachtgever / opdrachtnemer

Bestuurlijk opdrachtgever: College van Burgemeester en Wethouders

Ambtelijk opdrachtgever: Directeur Nicole Ramaekers

Projectleider: Rick Nillesen, Strategisch projectleider

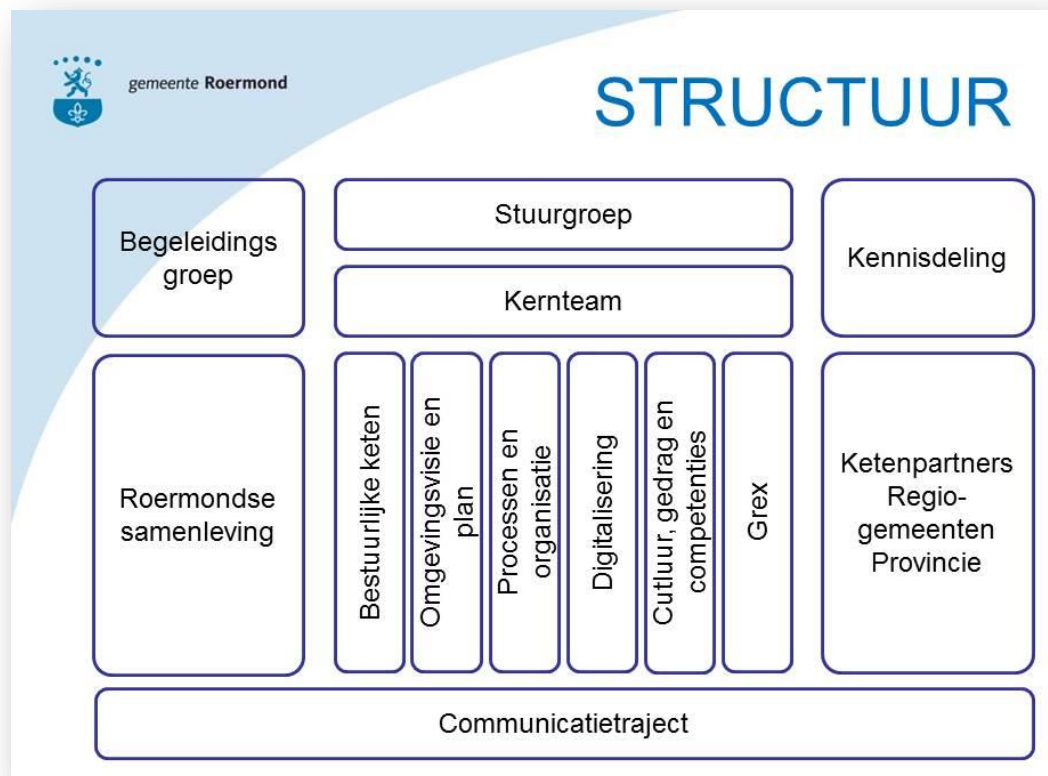
5.2 Stuurgroep, Kernteam, begeleidingsgroep en overlegstructuur

Vanwege de reikwijdte van de omgevingswet en de impact op een groot deel van de organisatie wordt gekozen voor een kernteam en een stuurgroep (stuurgroep is kernteam samen met het college en de ambtelijke opdrachtgever) die het project zullen begeleiden en verbinden. De stuurgroep komt ten minste eens per kwartaal bij elkaar. Het kernteam heeft eens in de 4 weken overleg met de ambtelijk opdrachtgever en eens in de 8 weken gecombineerd met het college.

De leden van het kernteam zitten vervolgens een of meerdere werkgroepen voor die worden ingericht op basis van de 7 thema's uit paragraaf 3.4 waarbij Thema C 'Processen en organisatie' bij de implementatie zal worden onderverdeeld in vergunningverlening, toezicht en handhaving en bezwaar en beroep. Vanuit de thema's vindt kennisdeling met andere organisaties en afstemming met ketenpartners en regio plaats.

Een vertegenwoordiging van de Roermondse samenleving (samenstelling afgestemd op thema) wordt in het traject op diverse onderdelen gevraagd de invoering in Roermond mee vorm te geven en vanuit de raad zal een begeleidingsgroep het proces van invoering bewaken en ondersteunen.

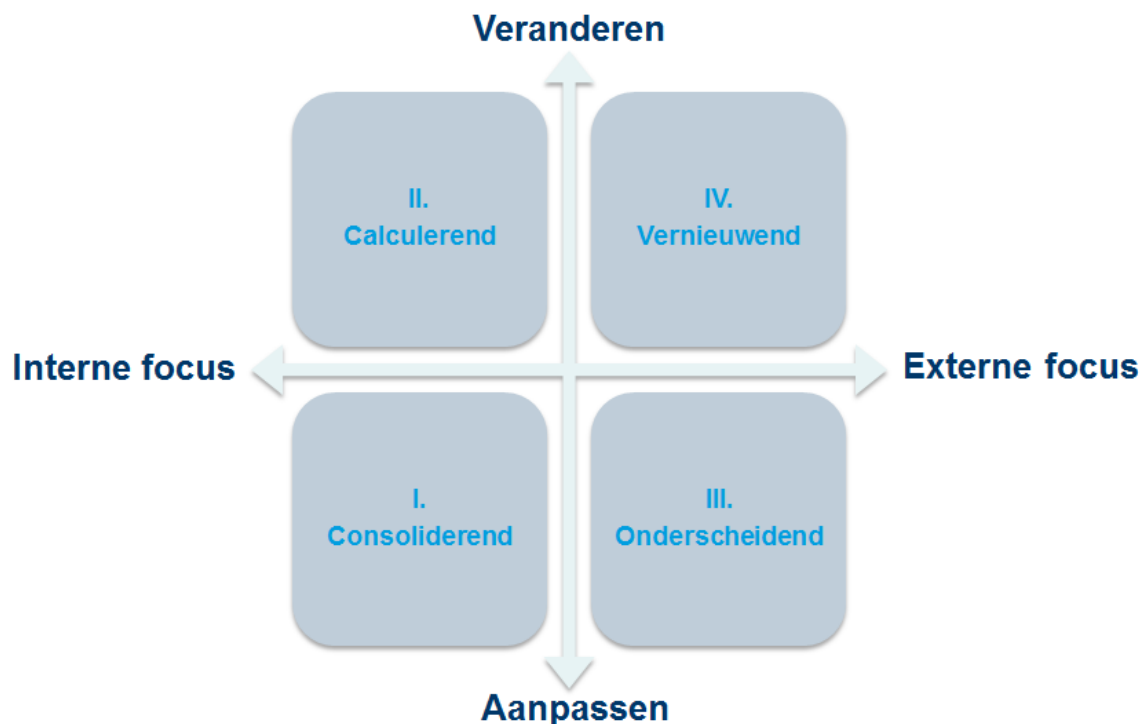
In de onderstaand overzicht is de structuur weergegeven.

6 Projectaanpak

In de eerste fase is het van belang om naast bewustwording het met elkaar eens te worden over de bestuurlijke ambitie als het gaat om de invoering van de Omgevingswet. Lokale bevoegdheden zorgen voor lokale afwegingsruimte. Om een goede invoeringsstrategie te kunnen bepalen is het daarom van belang een impactanalyse op te stellen (0-situatie en verwachting op basis van huidige kennis) en de verschillen tussen de mogelijke invoeringsstrategieën inzichtelijk te maken. Hier zal in de eerste fase dan ook de nadruk op liggen. De invoeringsstrategie zal worden bepaald aan de hand van de onderstaande verandertypen.

Verandertypen

6.1 Stappenplan fase 1

Invoeringsstrategie en impactanalyse (deelresultaten I en II)

Om tot de invoeringsstrategie te komen zullen de volgende stappen worden doorlopen:

1. Impactanalyse situatie gemeente Roermond i.r.t. Omgevingswet
2. Werksessie college en management Q4 2016
3. Werksessie 1 Bewustwording (incl. introductie Omgevingswet) college en raadsleden Q1 2017
4. Werksessie 2 Ambitie college en raadsleden Q2 2017
5. Basisopleiding direct betrokken ambtenaren Q2 2017
6. Invoeringsstrategie op hoofdlijnen Q3 2017

Resultaat

Een gezamenlijk vastgesteld en gedragen ambitedocument met daarin rolbepaling gemeente, ambities en doelen en de strategie om die doelstelling te bereiken. Roermond heeft al veel stappen gezet die aansluiten bij de filosofie van de Omgevingswet. Het is zaak om deze werkwijze en filosofie te verbreden

in het licht van de Omgevingswet en te vertalen in een duidelijke en gedragen ambitie waarin de gemeente aangeeft welke overheid zij wil zijn met betrekking tot de fysieke leefomgeving voor haar burgers en bedrijven.

Onze fysieke leefomgeving samen maken in co-creatie met de samenleving

De leefomgeving is van iedereen!
Het gaat over zowel de korte termijn als de lange termijn
Kansen bieden betekent ook keuzes maken (niet altijd gemakkelijk)

Bijzondere aandacht voor:

- Ontmoeting, verbinding en samenwerking (Toekomstvisie)
- Vertrouwen, lef en ondernemerschap en respect (Organisatievisie)
- Maatschappelijke doelstellingen
- Ruimte, (spel)regels en processen
- Belangenafweging (publiek belang en individueel belang)

Het opstellen van een ambitiedocument heeft als doel om discussie met de raad en stakeholders te voeren over de ambitie en reikwijdte en hiervoor het implementatietraject te bepalen. Het ambitiedocument draagt uit wat de gemeente Roermond wil zijn voor haar inwoners en initiatiefnemers en geeft de belangrijkste kaders mee. Onderdeel hiervan is het afwegen per beleidsthema binnen de leefomgeving waar meer regelvrijheid mogelijk is of de gemeente ook daadwerkelijk bereid is om hiervoor bepaalde regels los te laten of dat zij deze juist in stand wil houden. Gecombineerd met de vraag of die visie hierop voor de hele stad hetzelfde is, of dat deze verschilt per gebied. Ook kan het verschillen of de situatie permanent of tijdelijk aan de orde is.

Benodigde bouwstenen

- 1) Analyse AmvB's op juridische consequenties en impact op gemeentelijk beleid en werkwijze.
- 2) Lijst met gemeentelijk beleid/regelgeving waar afwegingsruimte ontstaat en de speelruimte bepaald moet worden (wel/geen regels stellen over deze thema's, bestaande regels verminderen/dereguleren, differentiatie naar gebieden).
- 3) Impactanalyse. Waar sluit de huidige werkwijze en doelstelling Omgevingswet al goed aan en waar zijn er (grote) stappen te zetten, wijzigingen benodigd. De impactanalyse wordt in samenwerking met een aantal andere gemeenten vormgegeven en de thema's uit de 'routeplanner invoering Omgevingswet voor gemeenten' van het ministerie worden als leidraad gehanteerd.

Resultaat

Vragen die in het ambitiedocument worden beantwoord zijn:

- Hoe worden doelgroepen vertegenwoordigd/ onzichtbare functies/ kwetsbare functies/ mensen?
- Hoe gaat de gemeente om met de nieuwe vrijheden/afwegingsruimte die de wet haar biedt? (consoliderend, selectief, calculerend of vernieuwend?)
- In hoeverre is het wenselijk bestaande visies/werkwijzen bij te stellen? (Hoe dragen we onze ambities uit? Geheel nieuwe visie of samenvoegen bestaande visies?)
- In hoeverre wil de gemeente meer vrijheden bieden aan inwoners en initiatiefnemers? (per beleidsveld benoemen of we continueren, aanscherpen of loslaten)
- In welke gebieden wil de gemeente voor de verschillende beleidsvelden meer vrijheden bieden?

- (aangeven of de mate van vrijheid voor een thema afhankelijk is van de locatie in de stad)
- Hoe wordt omgegaan met tijdelijke initiatieven?
(Heeft dit invloed op de mate van vrijheid die wordt geboden?)
 - Hoe wordt omgegaan met de rolverdeling tussen raad en college?
(delegatiebevoegdheid, wie stelt beleidsregels vast, monitoring, etc.)
 - Implementatiestrategie: op welke wijze wil de gemeente deze doelstellingen bereiken?
(Bepalen communicatie- en participatiestrategie voor vervolg proces)
 - Hoe intensief is de regionale samenwerking bij de implementatie van de omgevingswet?
(regionale afstemming, regionale visie, regionale uitvoering van taken?)

Omgevingsvisie (deelresultaat III)

Voor de Omgevingsvisie/ruimtelijke structuurvisie is een plan van aanpak door het college vastgesteld, het traject zal conform dit plan van aanpak worden doorlopen. Met betrekking tot de hierin opgenomen planning is bij de voorbereidingen van de gemeentebrede invoering van de Omgevingswet geconstateerd dat er behoefte is aan integratie van de eerste fase van beide trajecten om te komen tot een gezamenlijke ambitie en invoeringsstrategie en de voorbereidingen voor de omgevingsvisie.

Op basis van het plan van aanpak Omgevingsvisie zal met het bureau dat dit proces begeleidt de analysefase en keuzefase worden gekoppeld aan het bepalen van de ambitie en de invoeringsstrategie.

Dit betekent dat de Omgevingsvisie van Roermond later gereed zal zijn dan oorspronkelijk gepland, echter wel gebaseerd op de met elkaar vastgestelde uitgangspunten, ambitie en invoeringsstrategie voor de Omgevingswet en met voldoende tijd om deze visie met onze burger, bedrijf en ketenpartners op te stellen.

De keuzefase in het kader van de Omgevingsvisie loopt dan gelijk op met de fase 2 van het implementatietraject van de Omgevingswet

Pilots (deelresultaat IV)

VTH

Naast de integratie van landelijke en lokale vergunningenstelsels vinden er ook diverse verschuivingen plaats: de categorie vergunningvrij wordt groter, er komen meer 'algemeen geldende regels', beslistermijnen worden korter en lokaal worden maatwerk voorschriften, doelregels en toestemmingen toegevoegd. De huidige vergunningstelsels wijzigen ingrijpend. Ook in het kader van toezicht- en handhaving zal dit grote impact hebben en zal een doorontwikkeling plaatsvinden naar integraal toezicht, oog- en oorfunctie voor elkaar, hoe om te gaan met algemeen geldende regels, inzet van preventieve maatregelen en de wijze waarop wijzigingen voor basisregistraties worden geconstateerd in de toekomst. Vooruitlopend op een integrale visie voor Roermond en nieuwe werkprocessen na invoering van de wet wordt in de aanloop op diverse aspecten geëxperimenteerd met nieuwe werkwijzen, ook in relatie tot stelsels en toestemmingen die niet (volledig) integreren in de Omgevingswet maar wel een nadrukkelijke relatie met elkaar hebben.

Burgerparticipatie

In het kader van de doelstelling burgers en bedrijven vroegtijdig, in dialoog met en tevens verplicht voor initiatiefnemers reeds in het voortraject onderdeel te maken van een ruimtelijke ontwikkeling wordt een traject doorlopen om gezamenlijk te zoeken naar geschikte werkvormen en processen om maximaal invulling te geven aan de maatschappelijke doelstellingen van de Omgevingswet.

Ketensamenwerking

In het kader van 'leren werken' conform de Omgevingswet is Roermond een van de 2 pilotgemeenten vanuit het Waterpanel Noord. Voor een klein gebied, het 'waterfront', waar stad en water elkaar ontmoeten en er een spanningsveld aanwezig is tussen wonen, recreëren en waterberging/waterkering wordt integraal samengewerkt aan een Deelvisie met spelregels voor dit gebied.

Basisopleiding

Aangezien de Omgevingswet vele personen binnen de organisatie in hun dagelijks werk zal gaan raken wordt in het eerste half jaar van 2017 een in company opleiding verzorgd voor deze medewerkers. Daarna zullen verdiepingscursussen volgen afhankelijk van functie, rol en fase.

7 Communicatie

Vanwege de omvangrijkheid zal een afzonderlijk spoorboekje communicatie worden opgesteld, hierin wordt aandacht geschonken aan de communicatievraagstukken per fase, per thema, per doelgroep, aansluiting op landelijke campagnes en kanalen. Te onderscheiden communicatietrajecten zijn in ieder geval: Bestuurlijk, ambtelijk, ketenpartners en burger en bedrijf

8 Relatie met andere projecten

De invoering van de Omgevingswet heeft directe relatie met de volgende lopende trajecten binnen de gemeente Roermond:

- Toekomstvisie;
- Dienstverleningsconcept gemeente Roermond;
- Organisatievisie;
- Diverse visies en beleidsdocumenten op thema's die binnen de reikwijdte van de Omgevingswet van toepassing zijn;
- Uitgangspunten het nieuwe werken;
- Uitgangspunten Regie van beleid;
- Uitgangspunten excellente dienstverlening;
- OM!;
- SML, RUD en regionale samenwerking;
- Verbinding;
- Actief burgerschap;
- Innovatie notitie.

De samenhang met diverse lopende trajecten laat zien dat de omgevingswet, naast het aanpassen van het wettelijke stelsel, vooral relatie heeft met de ontwikkelingen in de samenleving. De invoering van de omgevingswet vormt voor een aantal trajecten een concrete vertaalslag naar het fysieke domein en kan hier verder vorm en inhoud krijgen. De lopende trajecten bieden voor de invoering kansen om het veranderproces te versnellen door aan te haken bij wat reeds al is ingezet binnen de organisatie.

9 Beheersaspecten

Het hierboven beschreven projectresultaat en de (kwaliteits-)eisen waaraan dit moet voldoen zijn al een tweetal belangrijke, algemene, beheersaspecten van het project. In dit hoofdstuk worden overige beheersaspecten van het project benoemd.

9.1 Doorlooptijd en projectfasering

Het project kent een doorlooptijd tot en met de invoeringsdatum van de Omgevingswet naar verwachting in 2019. Het project zal zoals aangegeven opgedeeld worden in 3 fasen tot aan de invoering. Na de invoering volgt een evaluatie en 4de fase: de verdieping (t/m 2025). Dit project beperkt zich tot de invoeringsdatum. In bijlage 1 is de planning bijgevoegd.

9.2 Opleverdatum

De opleverdatum wordt vastgesteld op de invoeringsdatum van de Omgevingswet. Naar verwachting midden 2019.

9.3 Capaciteit

Deze benodigde inzet is mede afhankelijk van de te kiezen ambitie en invoeringsstrategie. Te besteden ren kunnen zowel betrekking hebben op de leden van het projectteam als ook op de uren die andere medewerkers moeten leveren ten behoeve van het project.

Kernteam

Onderstaand een indicatie van de inzet van de leden van het kernteam voor de eerste fase. Daarnaast dient er tijd beschikbaar te zijn voor een aanzienlijk aantal medewerkers om een basisopleiding te volgen (zie opleiding/bewustwording). Bij de vaststelling van het ambitiedocument zal voor de volgende fase de tijdsbesteding en bezetting opnieuw inzichtelijk worden gemaakt. De betreffende kernteamleden gaan de diverse werkgroepen voorzitten en zorgen samen voor verbinding en integraliteit.

Fase 1	Afdeling kernteamlid	Tijd
KERNTEAM		
Projectleider	Control	V
Kernteamlid 1 Omgevingsvisie	Stedelijke Ontwikkeling (incl. PP)	D
Kernteamlid 2 Bestuurlijk	Strategie en bestuur	D
Kernteamlid 3 Veranderopgave	Concern Advies	D
Kernteamlid 4 Digitalisering	Plannen en Projecten	D
Kernteamlid 5 Werkprocessen	Bouwtoezicht	D
Kernteamlid 6 Kennisnetwerk	Bouwtoezicht	D
Ondersteuning	Control	V

V: Volledig beschikbaar voor project D: Deeltijd beschikbaar voor project

Opleiding / bewustwording

Voor alle ambtenaren met raakvlakken met de Omgevingswet wordt in het eerste half jaar een eerste halve dag opleiding verzorgd om kennis te maken met de Omgevingswet en bewustwording met betrekking tot de impact op onze organisatie gaat betekenen.

Voor de ambtenaren waarvan de werkzaamheden direct onderdeel uit maken van de toekomstige Omgevingswet wordt tevens een werksessie georganiseerd aansluitend aan hun vakgebied / takenpakket.

Waar denk jij als eerste aan bij de Omgevingswet?

9.5.1 Risico's

Voor de gemeente Roermond is het van belang dat zij gedurende de looptijd van het project en na invoering van de Omgevingswet in staat is en blijft om haar ambities waar te maken. Het risico bestaat dat door tussentijds onjuist prioriteren de voorbereidingen achter komen en niet de beoogde kwaliteit kan worden behaald. Risico's op specifieke onderdelen zullen verder in het ambitiedocument worden opgenomen omdat deze mede afhankelijk zijn van de te kiezen invoeringsstrategie.

9.5.2 Aanpak risico's

Mede gelet op de samenhang met reeds ingezette trajecten en de doelstelling van de Omgevingswet is het van belang dat binnen de betrokken afdelingen de Omgevingswet wordt geprioriteerd en van voldoende capaciteit wordt voorzien. In de eerste periode wordt ingezet op bewustwording bij de diverse hoofden en teamleiders en zal gevraagd worden om hier in de afdelingsplannen voldoende capaciteit voor vrij te maken. De aanpak van risico's op specifieke onderdelen zal verder in het ambitiedocument worden toegelicht en waar nodig worden vertaald in benodigde financiële middelen.

10 Overdracht

Uiteindelijk betreft het na de invoering volledig 'regulier werk', net als dat nu het geval is binnen voornamelijk het fysieke domein. Echter zullen de werkzaamheden en samenwerking met andere disciplines op diverse plekken (ingrijpend) veranderen. Het is daarom van belang na invoering te evalueren en verder door te ontwikkelen (fase 4: De Verdieping). Wanneer de invoering succesvol is afgerond is het van belang de werkwijze verder door te ontwikkelen. Tevens zal in de periode daarna van deel-omgevingsplannen naar één omgevingsplan gewerkt worden op basis van een gebiedsgerichte aanpak.

Bijlage 1 Planning

[illegible]